

**BANTUAN PEMBANGUNAN RASMI JEPUN KE MALAYSIA 1966-2010:
IMPAK KE ATAS PEMBANGUNAN SOSIOEKONOMI MALAYSIA**

MOHD IKBAL BIN MOHD HUDA

**TESIS DISERAHKAN SEBAGAI MEMENUHI
SEBAHAGIAN DARIPADA KEPERLUAN BAGI
IJAZAH DOKTOR FALSAFAH**

**FAKULTI SASTERA DAN SAINS SOSIAL
UNIVERSITI MALAYA
KUALA LUMPUR**

2015

UNIVERSITI MALAYA

PERAKUAN KEASLIAN PENULISAN

Nama: MOHD IKBAL BIN MOHD HUDA (No. K.P/Pasport: 830901035327)

No. Pendaftaran/Matrik: AHA 070048

Nama Ijazah: PHD

Tajuk Kertas Projek/Laporan Penyelidikan/Disertasi/Tesis ("Hasil Kerja ini"):

BANTUAN PEMBANGUNAN RASMI JEPUN KE MALAYSIA
1966-2010: IMPAK KEATAS PEMBANGUNAN SOSIOEKONOMI
MALAYSIA

Bidang Penyelidikan:

Saya dengan sesungguhnya dan sebenarnya mengaku bahawa:

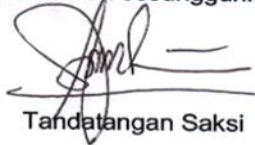
- (1) Saya adalah satu-satunya pengarang/penulis Hasil Kerja ini;
- (2) Hasil Kerja ini adalah asli;
- (3) Apa-apa penggunaan mana-mana hasil kerja yang mengandungi hakcipta telah dilakukan secara urusan yang wajar dan bagi maksud yang dibenarkan dan apa-apa petikan, ekstrak, rujukan atau pengeluaran semula daripada atau kepada mana-mana hasil kerja yang mengandungi hakcipta telah dinyatakan dengan sejelasnya dan secukupnya dan satu pengiktirafan tajuk hasil kerja tersebut dan pengarang/penulisnya telah dilakukan di dalam Hasil Kerja ini;
- (4) Saya tidak mempunyai apa-apa pengetahuan sebenar atau patut semunasabahnya tahu bahawa penghasilan Hasil Kerja ini melanggar suatu hakcipta hasil kerja yang lain;
- (5) Saya dengan ini menyerahkan kesemua dan tiap-tiap hak yang terkandung di dalam hakcipta Hasil Kerja ini kepada Universiti Malaya ("UM") yang seterusnya mula dari sekarang adalah tuan punya kepada hakcipta di dalam Hasil Kerja ini dan apa-apa pengeluaran semula atau penggunaan dalam apa jua bentuk atau dengan apa juga cara sekalipun adalah dilarang tanpa terlebih dahulu mendapat kebenaran bertulis dari UM;
- (6) Saya sedar sepenuhnya sekiranya dalam masa penghasilan Hasil Kerja ini saya telah melanggar suatu hakcipta hasil kerja yang lain sama ada dengan niat atau sebaliknya, saya boleh dikenakan tindakan undang-undang atau apa-apa tindakan lain sebagaimana yang diputuskan oleh UM.

Tandatangan Calon

Tarikh 7/10/2015

Diperbuat dan sesungguhnya diakui di hadapan,

Tandatangan Saksi

Tarikh 7/10/2015

Nama:
Jawatan:

DR. ASMADI HASSAN
KETUA
JABATAN PENGAJIAN ASIA TIMUR
FAKULTI SASTERA DAN SAINS SOSIAL
UNIVERSITI MALAYA
50603 KUALA LUMPUR

ABSTRAK

Penyelidikan ini mengkaji Bantuan Pembangunan Rasmi (ODA) Jepun ke Malaysia dari tahun 1966 hingga 2010 serta impaknya ke atas pembangunan sosioekonomi Malaysia. Tiga objektif kajian iaitu, pertama; menganalisis ODA Jepun ke Malaysia selama 44 tahun dalam tiga kategori bantuan iaitu pinjaman yen, bantuan teknikal serta bantuan geran, kedua; menilai impak ODA Jepun ke atas pembangunan sosioekonomi di Malaysia dan ketiga; menganalisis signifikansi ODA Jepun terhadap pemuliharaan alam sekitar dan pembangunan berterusan di Malaysia. Dalam tempoh 44 tahun ODA Jepun ke Malaysia, komitmen sebanyak USD2,780.01 juta ODA telah disalurkan bagi melaksanakan 395 projek keseluruhan. Komitmen bantuan teknikal adalah yang terbesar iaitu sebanyak USD1,440.35 juta diikuti pinjaman yen sebanyak USD1,242.45 juta, manakala bantuan geran adalah yang terkecil iaitu sebanyak USD97.21 juta. Bagi menilai impak kecekapan bantuan terhadap prestasi berterusan pertumbuhan sosioekonomi Malaysia, analisis ke atas tiga sektor utama iaitu tenaga, komunikasi dan sumber manusia dilakukan kerana menjadi penerima ODA paling dominan. Kajian ini menggunakan kaedah kualitatif di mana data-data sekunder di kumpul melalui kajian perpustakaan. Manakala data-data premier diperolehi dari kaedah temubual semi struktur dengan pakar politik dan ekonomi Malaysia serta sumber arkib di Malaysia dan Jepun. Kajian mendapati bahawa penyaluran 44 tahun ODA Jepun ke Malaysia meninggalkan tujuh impak yang signifikan. Pertama, ODA berjaya mewujudkan situasi menang-menang di atas faktor kesalingbergantungan Kuala Lumpur-Tokyo. Kedua, ODA menjadi pemangkin kepada projek-projek ekonomi baharu bagi mewujudkan persekitaran yang kondusif kepada sektor swasta untuk terus berkembang. Ketiga, ODA Jepun sebagai instrument yang mengukuhkan hubungan ekonomi Kuala Lumpur-Tokyo. Keempat, sentimen anti Jepun tidak mengganggu gugat hubungan bilateral Malaysia-Jepun. Kelima, Malaysia sebagai model kejayaan ODA Jepun kepada negara dunia ketiga. Keenam, ODA berjaya mewujudkan projek-projek mega serta berprofil tinggi. Ketujuh, projek ODA perlu disokong penuh oleh setiap pemimpin tanpa mengira ideologi politik. Secara keseluruhannya, ODA antara bantuan yang kondusif kerana telah memenuhi keperluan sumber kewangan untuk membiayai projek-projek pembangunan sosioekonomi di Malaysia, manakala kepada Jepun, ODA merupakan instrumen yang diadaptasi bagi menjaga kepentingan nasional dalam hubungan diplomasi kedua-dua negara. Kesimpulannya, disertasi ini menerima hujahan teoritik kesalingbergantungan apabila ODA Jepun yang mula disalurkan ke Malaysia selepas sembilan tahun hubungan diplomatik antara kedua-dua negara dimeterai, melambangkan kematangan diplomasi kedua-dua negara atas konsep “timbal-balik”. Konsep “timbal-balik” amat relevan bagi menginterpretasi ODA Jepun ke Malaysia kerana pola interaksi bilateral tersebut menjadi lebih kompleks dengan wujudnya hubungan salingbergantung antara Kuala Lumpur-Tokyo bagi mencapai sasaran yang telah ditetapkan.

ABSTRACT

The aim of this research is to examine the Official Development Assistance (ODA) of Japan to Malaysia from 1966 to 2010 and its impact on the socioeconomic development of Malaysia. This current study had set three objectives. First to analyze the three forms of ODA from Japan to Malaysia for 44 years which are yen loans, technical cooperation and grant aid. Second is to assess the impact of Japan's ODA to Malaysia's socioeconomic development. Third is to analyze the significance of Japanese ODA on environmental protection and sustainable development in Malaysia. Within the 44 years of Japanese ODA to Malaysia, USD2,780.01 million was channelled towards the implementation of a total of 395 projects. The largest of this commitment was for technical cooperation, with a total of USD1440.35 million, followed by a yen loan of USD1,242.45 million, whilst the smallest commitment was for grant aid totalling USD97.1 million. To assess the effect of the ODA on the continuous socio-economic development of Malaysia, analyses on three sectors, namely energy, communication and human resource are carried out as these are the most dominant of the ODA recipients. This is a qualitative study where secondary data is gathered through bibliographical research. Primary data is gathered through semi structured interviews with political and economic experts in Malaysia as well as archival data procured in Malaysia and Japan. Research shows that 44 years of Japanese ODA to Malaysia left seven significant impacts. First, ODA successfully created a win-win situation in the case of Tokyo-Kuala Lumpur mutual dependency. Secondly, ODA was the catalyst to new economic projects in order to create a conducive environment to the continued growth of the private sector. Thirdly, the Japanese ODA as an instrument strengthening the Tokyo-Kuala Lumpur economic relations. Forth, anti Japanese sentiment did not threaten the bilateral relation of Malaysia-Japan. Fifth, Malaysia as a success model for Japanese ODA to other third world nations. Sixth, the ODA successfully created high profile projects. Lastly, ODA projects needs full support of all leaders regardless of political ideology. As a whole ODA is a conducive form of support as it fulfilled the financial need for Malaysia's socioeconomic development while to Japan ODA is an instrument that was adapted to protect national interest in the diplomatic relations of both countries. In conclusion, this thesis accepts the theory of mutual dependency when Japanese ODA to Malaysia began eight years after the establishment of diplomatic relations, symbolising the maturity of both nations diplomacy on the concept of mutual benefits. The concept of mutual returns is relevent to interpret Japanese ODA to Malaysia because the pole of bilateral interaction become even more complex with the existance of mutual dependency between Kuala Lumpur-Tokyo in order to achieve set goals.

PENGHARGAAN

Syukur kepada Allah S.W.T kerana limpah kurnianya kajian ini dapat disempurnakan. Kajian ini tidak dapat berhasil tanpa sokongan dan bantuan dari banyak pihak. Di ruangan ini, pengkaji mengambil kesempatan merakamkan penghargaan yang tidak terhingga kepada mereka yang terlibat secara langsung dan tidak langsung.

Perhargaan yang tidak terhingga kepada penyelia, Prof. Madya Dr. Md. Nasrudin bin Md. Akhir kerana kesudian dan keikhlasan beliau mencurahkan ilmu, membimbing dan memberi nasihat berterusan sama ada secara fizikal dan mental kepada pengkaji. Beliau begitu sabar dengan kekurangan yang ada pada pengkaji sehingga semua kelemahan dapat diatasi. Sikap dan sokongan beliau menjadi inspirasi bagi menghadapi setiap kesukaran dan cabaran dalam menyempurnakan hasil kajian.

Penghargaan tidak ternilai juga pengkaji tujukan kepada orang perseorangan antaranya Profesor Satoshi Masutani yang membantu dari segi mendapatkan bahan kajian di Universiti Rikkyo, Yoshida Keiko, Dr. Rohayati Paidi, Dr. Asmadi Hassan, Dr. Alias Abdullah, Neal Izham dan kepada sesiapa yang terlibat yang pengkaji tidak nyatakan.

Akhir sekali, pengkaji dedikasikan disertasi ini kepada keluarga tersayang terutamanya ibu, Puan Asiah Said dan bapa, Mohd Huda Sirat yang selalu mendoakan kejayaan. Penghargaan yang tidak terhingga juga buat abang, Mohd Aziezul Izam Huda sekeluarga, adik perempuan, Nor Suhaida Huda sekeluarga dan adik lelaki, Mohd Izwan Huda sekeluarga yang banyak berkorban masa serta menjadi pembakar semangat untuk berusaha mencapai kejayaan.

KANDUNGAN	Halaman
Perakuan Keaslian Penulisan	ii
Abstrak	iii
Abstract	iv
Penghargaan	v
Kandungan	vi
Senarai Rajah	ix
Senarai Jadual	x
Senarai Lampiran	xiii
BAB 1	
Pengenalan	
1.1: Pendahuluan.....	1
1.2: Pernyataan Masalah.....	16
1.3: Objektif Kajian.....	26
1.4: Ulasan Karya.....	26
1.5: Kerangka Teoritikal.....	39
1.6: Kaedah Penyelidikan.....	44
1.7: Skop dan Limitasi.....	46
1.8: Pembahagian Bab Penulisan.....	47
BAB 2	
Karakteristik ODA Jepun	
2.1: Pendahuluan.....	51
2.2: Sejarah Penyaluran Bantuan ODA.....	63
2.2.1: Tempoh Penyusunan Semula Ekonomi.....	73
Selepas Perang 1945-1953	
2.2.2: Tempoh Pengembangan Kuantitatif ODA 1954-1976.....	74
2.2.3: Tempoh Perluasan Sistemik ODA 1977-1991.....	76
2.2.4: Tempoh Peningkatan Dasar Dan Falsafah ODA 1992-2002.....	78
2.2.5: Tempoh Cabaran ODA Pada Era Baru 2003-2010.....	83
2.3: ODA: Instrumen Dasar Luar Jepun.....	85
2.3.1: Dasar Aplikasi ODA Jepun.....	99
2.3.2: Cabaran Kepada Dasar ODA Jepun.....	109
2.4: Hala Tuju ODA Jepun.....	116
2.5: Bentuk-Bentuk ODA.....	122
2.5.1: Bilateral ODA.....	124
2.5.1.1: Pinjaman Yen.....	124
2.5.1.2: Kerjasama Teknikal.....	126
2.5.1.3: Bantuan Geran.....	127
2.5.2: Multilateral ODA.....	127
2.6: Agensi Pelaksana ODA.....	128
2.6.1: International Cooperation Agency (JICA).....	129
2.6.2: Japan Bank International Cooperation (JBIC).....	138
2.6.3: Ministry of Foreign Affairs (<i>Gaimusho</i>).....	142

2.7: Kesimpulan.....	143
----------------------	-----

BAB 3

ODA Jepun Ke Malaysia 1966-2010

3.1: Pendahuluan.....	148
3.2: Latar Belakang Hubungan Diplomatik Malaysia-Jepun	151
3.3: Permulaan ODA Jepun ke Malaysia.....	154
3.4: Komitmen JICA dan JBIC.....	164
3.5: Perkembangan ODA Jepun di Malaysia.....	190
3.5.1: Rancangan Malaysia Pertama 1966-1970.....	190
3.5.2: Rancangan Malaysia Kedua 1971-1975.....	197
3.5.3: Rancangan Malaysia Ketiga 1976-1980.....	201
3.5.4: Rancangan Malaysia Keempat 1981-1985.....	210
3.5.5: Rancangan Malaysia Kelima 1986-1990.....	229
3.5.6: Rancangan Malaysia Keenam 1991-1995.....	238
3.5.7: Rancangan Malaysia Ketujuh 1996-2000.....	242
3.5.8: Rancangan Malaysia Kelapan 2001-2005.....	245
3.5.9: Rancangan Malaysia Kesembilan 2006-2010.....	252
3.6: Kesimpulan.....	258

BAB 4

44 Tahun ODA Jepun Di Malaysia: Satu Analisis

4.1: Pendahuluan.....	261
4.2: Analisis ODA Jepun di Malaysia.....	267
4.3: Pinjaman Yen.....	275
4.3.1: Sektor Tenaga (Elektrik dan Gas).....	283
4.3.2: Sektor Perkhidmatan Sosial.....	286
4.3.2.1: DPT Mentransformasi Pertumbuhan Sumber.....	295
Manusia Di Malaysia	
4.3.2.2: Impak Perlaksanaan DPT.....	296
4.3.2.2.1: Program Pengajian Jepun (JSP).....	297
4.3.2.2.2: Ambang Asuhan Jepun (AAJ).....	304
4.3.2.2.3: ALEPS / 東方政策元留学生同窓会.....	314
4.3.2.2.4: Kerjasama Malaysia-Jepun.....	316
dalam Industri Automotif	
4.3.2.2.5: PROTON: Strategi Mitsubishi.....	321
Kelahiran PROTON	
4.3.2.2.6: PROTON: Kejayaan Industri.....	324
Automobil Malaysia	
4.3.2.2.7: Kawalan Pengurusan Bumiputera dan.....	330
Latihan Teknikal di Jepun	
4.3.2.2.8: Sogoshosha Malaysia.....	333
4.3.3: Sektor Pengangkutan.....	339
4.3.4: Sektor Telekomunikasi.....	343
4.3.5: Sektor Pertanian dan Perikanan.....	346

4.3.6: Sektor Perlombongan dan Perkilangan.....	349
4.4: Kerjasama Teknikal.....	349
4.5: Bantuan Geran.....	357
4.6: Kesimpulan.....	361

BAB 5

Impak ODA Ke Atas Pembangunan Sosioekonomi Malaysia

5.1: Pendahuluan.....	364
5.2: Daya Saing Sosioekonomi Malaysia.....	368
5.3: Impak ODA Jepun Ke Atas Pertumbuhan Sosioekonomi Malaysia.....	374
5.3.1: Sektor Tenaga.....	375
5.3.2: Sektor Komunikasi.....	399
5.3.2.1: Kominukasi Darat.....	402
5.3.2.2: Komunikasi Udara.....	421
5.3.2.3: Komunikasi Laut.....	425
5.3.3: Sektor Sumber Manusia.....	428
5.4: Kesimpulan.....	439

BAB 6

Kesimpulan	442
------------	-----

Senarai Rajah	Halaman
Rajah 1.1: Konsep "Timbal-Balik" ODA Jepun Ke Malaysia	25
Rajah 1.2: Signifikasi ODA Jepun ke Malaysia	43
Rajah 2.1: Jumlah ODA Mengikut Benua Tahun 1970-1995	77
Rajah 2.2: Jumlah ODA ke Rantau Afrika Tahun 1990-2003	82
Rajah 2.3: Jumlah Pinjaman Yen Ke Malaysia Mengikut Sektor 1969-2010	108
Rajah 2.4: Jenis-Jenis ODA Jepun	124
Rajah 2.5: Agensi Pelaksana ODA Jepun	129
Rajah 2.6: Proses Penyaluran Bantuan Pinjaman Oleh JBIC	139
Rajah 2.7: Jumlah ODA Jepun Tahun 2004-2013	140
Rajah 3.1: Tukaran Nilai Yen dan Dolar Sebelum dan Selepas <i>Endaka</i>	169
Rajah 3.2: Fasa-Fasa Pemindahan Teknologi	236
Rajah 4.1: Peratusan Projek Pinjaman Yen 1966-2010	274
Rajah 4.2: Peratusan Projek Kerjasama Teknikal 1966-2010	274
Rajah 4.3: Peratusan Projek Bantuan Geran 1966-2010	275
Rajah 4.4: Jumlah Keseluruhan Projek Sektor Elektrik dan Gas Dengan Komitmen Jepun Tahun 1971-2000	281
Rajah 4.5: Jumlah Keseluruhan Projek Sektor Pengangkutan Dengan Komitmen Jepun Tahun 1966-1990	281
Rajah 4.6: Jumlah Keseluruhan Projek Sektor Perkhidmatan Sosial Dengan Komitmen Jepun Tahun 1986-2010	282
Rajah 4.7: Jumlah Keseluruhan Projek Sektor Perlombongan dan Perkilangan Dengan Komitmen Jepun Tahun 1971-2000	282

Rajah 4.8: Jumlah Keseluruhan Projek Sektor Telekomunikasi Dengan Komitmen Jepun Tahun 1976-1985	282
Rajah 4.9: Jumlah Keseluruhan Projek Sektor Pertanian dan Perikanan Dengan Komitmen Jepun Tahun 1986-1990	283
Rajah 4.10: Rakan Kongsi Pengeluar Kereta di Malaysia Tahun 2010	320
Rajah 4.11: Bahagian Pasaran Pengeluar Kereta di Malaysia Tahun 2010	320
Rajah 4.12: Projek Kabel Serantau Dasar Laut Kuala Lumpur-Tokyo	346
Rajah 4.13: Jumlah Keseluruhan Projek Teknikal Dengan Komitmen Jepun Tahun 1966-2010	351
Rajah 5.1: Jumlah Pengeluaran Tenaga Bersih Projek Stesen Janakuasa Port Dickson Tahun 2008-2011	379
Rajah 5.2: Pecahan Pengagihan Sumber Tenaga Tahun 1998 dan 2008	381
Rajah 5.3: Anggaran Jumlah Penggunaan Elektrik Mengikut Sektor	385
Rajah 5.4: Pelan Skematik Projek Pemindahan Air Mentah Pahang-Selangor	397
Rajah 5.5: Pecahan Gunatanah dan Taburan Pembangunan Bandar Enstek	410
Rajah 5.6: Kebolehaksesan Dari KLIA ke Kawasan Sekitar	414
Rajah 5.7: Kebolehaksesan LRT, Monorel, ERL, KTM, Komuter di Seluruh Kuala Lumpur dan Selangor	416
Rajah 5.8: Rangkaian Pengangkutan Rel Semenanjung Malaysia	420

Senarai Jadual

	Halaman
Jadual 2.1: Jumlah ODA Jepun 1991-2010	68
Jadual 2.2: Strategi Lima Sasaran Perluasan Sistemik ODA 1977-1991	77

Jadual 2.3 : Jumlah Keseluruhan ODA Jepun Bagi Sektor Kesihatan, Pendidikan dan Perairan ke Rantau Afrika Tahun 2006-2009	80
Jadual 2.4: Jumlah Keseluruhan ODA Jepun ke Rantau Afrika Tahun 2006-2009	81
Jadual 2.5: Jumlah ODA Jepun Ke Rantau Asia Tenggara 1966-1994	107
Jadual 2.6: Purata Kadar Tukaran Yen 1949-2010	114
Jadual 3.1: Jumlah Keseluruhan ODA Tahun 1966-2010	149
Jadual 3.2: Hasil Perbahasan Isu Hutang Darah di Dewan Rakyat Pada Tahun 1965-1967	162
Jadual 3.3: Jumlah Projek Kerjasama Teknikal Dari Rancangan Malaysia Pertama-Sembilan	165
Jadual 3.4: Projek Pinjaman Yen Ke Malaysia Mengikut Sektor Tahun 1969-2010	166
Jadual 3.5: Terma dan Syarat Projek	173
Jadual 3.6: Jumlah dan Syarat Perjanjian	174
Jadual 3.7: Jumlah Pinjaman Yen Mengikut Sektor Sehingga Tahun 1999	174
Jadual 3.8: Jumlah dan Syarat Pakej Pinjaman ODA	175
Jadual 3.9: Jumlah Pinjaman Yen Mengikut Sektor Sehingga Julai 2000	176
Jadual 3.10: Jumlah dan Syarat Pinjaman	179
Jadual 3.11: Jumlah dan Syarat Pinjaman	189
Jadual 3.12: Jumlah Perusahaan di bawah FTZ Tahun 1957-1986	194
Jadual 3.13: ODA Jepun ke Malaysia Tahun 1966-1970	195
Jadual 3.14: FDI Jepun ke Malaysia Tahun 1966-1970	195
Jadual 3.15: Projek Pertama Pinjaman Yen Tahun 1966-1970	196
Jadual 3.16: Projek Pinjaman Yen Tahun 1971-1975	201

Jadual 3.17: ODA Jepun ke Malaysia Tahun 1971-1975	201
Jadual 3.18: Projek Pinjaman Yen 1976-1980	208
Jadual 3.19: ODA Jepun ke Malaysia Tahun 1976-1980	209
Jadual 3.20: Projek Pinjaman Yen Tahun 1981-1985	223
Jadual 3.21: ODA Jepun ke Malaysia Tahun 1981-1985	229
Jadual 3.22: Projek Pinjaman Yen Tahun 1986-1990	233
Jadual 3.23: ODA Jepun ke Malaysia Tahun 1986-1990	234
Jadual 3.24: FDI Jepun ke Malaysia Tahun 1985-1990	235
Jadual 3.25: Jumlah dan Peratusan FDI Jepun ke Malaysia Tahun 1986-1990	237
Jadual 3.26: Projek Pinjaman Yen Tahun 1991-1995	242
Jadual 3.27: ODA Jepun ke Malaysia Tahun 1991-1995	242
Jadual 3.28: Projek Pinjaman Yen Tahun 1996-2000	243
Jadual 3.29: 13 Loji Rawatan Kumbahan dengan Komitmen ODA Jepun	244
Jadual 3.30: Bantuan ODA Jepun ke Malaysia Tahun 1996-2000	245
Jadual 3.31: Jumlah Serangan Lanun di Selat Melaka Tahun 2000-2005	250
Jadual 3.32: Projek Pinjaman Yen Tahun 2001-2005	251
Jadual 3.33: ODA Jepun ke Malaysia Tahun 2001-2005	251
Jadual 3.34: Projek Pinjaman Yen 2006-2010	253
Jadual 3.35: ODA Jepun ke Malaysia Tahun 2006-2010	254
Jadual 3.36: Jumlah Keseluruhan Komitmen ODA Jepun ke Malaysia 1966-2010	257
Jadual 3.37: Jumlah Keseluruhan ODA Dalam Pelan Pembangunan Lima Tahun Malaysia	258
Jadual 4.1: Jumlah Keseluruhan Projek Pinjaman Yen Mengikut Sektor	277

Jadual 4.2: Jumlah Kemasukan Dan Tamat Pengajian Pelajar RPKJ	312
Jadual 4.3: 10 Projek MAJAICO Bagi Membantu Pembangunan Industri Automotif Malaysia	319
Jadual 4.4: Jumlah Jualan Kereta Proton Tahun 1985-2010	326
Jadual 4.5: Statistik Perdagangan Malaysia dengan Jepun, 1986-2010	343
Jadual 5.1: Kuantiti Air yang Dibekalkan Mengikut Negeri, 2005-2009	395
Jadual 5.2: Kuantiti Penggunaan Air Mengikut Negeri, 2005-2009	396
Jadual 5.3: Antara Syarikat Bertaraf Multinational Yang Beroperasi Di Cyberjaya	407
Jadual 5.4: Universiti, Kolej dan Pusat Penyelidikan	412
Jadual 5.5: Statistik Penumpang Harian KTM	420
Jadual 5.6: Imbangan Perdagangan Malaysia, 1970-2012	427
Jadual 5.7: Pola Demografi Kependudukan Sepang, Tahun 2001-2010	430

Senarai Lampiran

	Halaman
Lampiran 1.1: Laporan マレーシアに対する我が国ODA概況 (Tinjauan ODA Jepun ke Malaysia)	
Lampiran 1.2: Laporan iaitu マレーシアの概要と開発課題 (Isu-Isu Tinjauan ke atas Pembangunan Malaysia)	
Lampiran 1.3: Laporan 対マレーシア国別援助方針 (Dasar strategi bantuan ke Malaysia)	
Lampiran 3.1: Senarai Keseluruhan Projek Pinjama Yen Tahun 1966-2010	
Lampiran 4.1: Nisbah Pinjaman Yen dan Senarai Projek Dengan Komitmen Jepun Tahun 1966-2010	